

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhöz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat órára 2 frt 50 kr.
 Három órára 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek póstaúttal nyúlva küldhetők.
 Egyes számok 12 kr-ával kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyha-ábos petit-sor egyszeri közléseért 7 kr
 kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár

A nyilttérben:

minden négyha-ábos garmond sor díja 15 kr.

Vélünk összekötöttesben levő hirdető-irodák, elő-
 fizetünk, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zoldkert-utca 33. sz.) küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen: hetenként egyszer.

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba
 (Takarék- és Hitelintézeti épület) kérjük utasítani.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOILÓ SÁNDOR

- vasárnap reggel. -

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Kossuth Ferencz levele Léva város közönségéhez.

Turin, 26 május 1894.

Léva város T. közönségének.

Elkésve bár, de annál melegebben köszönöm (öcsém nevében is) azon részvételt, melylyel e t. közönség minket megtisztelni kegyes volt.

Késedelmemet, a nagy csapásból eredő körülmények okozták.

Ezen csapás lesújtott, mert a nagy halott, nekünk mindenünk volt; — én úgy is mint fia, úgy is mint magyar, édes atyámat vesztettem; a polgárosodott világ pedig a szabadság eltűnt apostolát gúszolja.

Dicsősége volt hazájának; — a jelen század ragyog nevéből, melynek fényét mindig hazájára irányítja.

Egész élete, a honfi szolgálatok, a honfi érdemek, óriási halmaza volt; halála pedig, honfi érzelmekben és nagy eszméje iránt lelkesedésben egyesíté az egész hazát.

Ő ébreszté fel a nemzetet.

Ő tette életerőssé, a nép millióit befogadva az alkotmány sáncaiba.

Ő adott öntudatot a nemzetnek, ő mutatta meg, hogy a magyar tud és akar is szabad és önálló lenni.

Ő tartotta fel az ényomatás korszakában a nemzet létjogát és ő emelte fel a magyar kérdést a európai kérdések színvonalára.

Ő fenyegette az ényomókat, mindéj és mindenütt, míg végre belé rettentek az okulásba és midőn a kényuralom okult s a nemzet biztosítható jelenét, ő örködött a távolból ő intett, ő buzdított, ő remélt, ő bizott, ő képviselt egy nagy jövőt mindaddig míg meg nem halt hontalanul!

Ez volt az ő élettörténete; ezt tanultam a külföldön a külföldtől, én, kedves halottunknak hű fia; ezt fogja róla feljegyezni egykor a magyar történelem, mely tisztelettel

Kossuth Ferencz s. k.

Városi szellem.

Az önfentartás szüksége az embereket társulatokká tömöríti. S a kezdetleges társadalmi szervezeteknek nincs is egyéb fundamentumuk, mint az ösztön, a tuinyomó természeti erő, a melyre nézve viszonylagos hatással van a föld, a levegő, a hőmérséklet fizikai változása. Ám a fejlődés stádiumában már nem pusztán természeti ösztön tömöríti az embereket, hanem a munka megosztás, vagyis a kenyérkeresetnek különböző módjai és eszközei, mindamellett úgy, hogy egy szervezetben a nélkül, hogy egyik a másikat kizárhatná, valamennyi fellelhető legyen.

A foglalkozás közvetíti az emberek egymással való érintkezését. De ez már magasabb fejlődési stádium, mint pusztán a vérközösségre alapított társulat, (a család.) Mennél jobban fejlettebb valamely közösségi szervezet, annál nagyobb benne a társulási vágy. Így például a magasabb intelligenciával bíró egyének ritkán képeznek kisebb közösséget, hanem mindig a nagyobb városokba tömörülnek, hol a viszonyok különbözőségeinek folytán tehetségüket minden irányban jobban kifejthetik. Az is tény, hogy az intelligens elemekben bővelkedő városok lakossága minden újítás iránt fogékonyabb, mindenben a kor igényeinek megfelelőleg törekedik vágyát kie'égíteni, sőt képes az ősi intézmények egész rendszerét egy pillanatban romokká zúzni, hogy ezeknek a romoknak helyén a korszerű és haladás szellemének megfelelő ideáknak méltó templomot emeljen.

A mily fejlődésen ment keresztül ősidőkől fogva a társulási szervezet, éppoly fejlődésen mentek keresztül az igények. A nagyobb tömörüléstől elzárt, főleg a földműveléssel foglalkozó elemek voltak mindig a legkonzervatív-

vabbak. A község igen nehezen bontakozik várossá. Mert lakosai újításra, főleg fizetéssel járó újításra nem hajlandók, a régi avult intézményekhez családi tradíciók és egyéb mellék tekin'tetek folytán határozottan ragaszkodnak. Neki elég, a mije van, a köz-célok és társadalmi javítások nem igen érdeklik. Hogy mért van ez így, arra csupán azzal a kérdéssel felelhetünk, hogy mért van az, hogy a juhászgazda a világ kincséért meg nem válna ócska szűrétől, még ha róka-prémes mentét is kínálának érte?

Ezért, ujjal mutathatunk arra, hogy a modern társadalmi fejlődés utja leginkább a városok számára van nyitva, mert annak szelleme, az összetartozóság iránt való tudata kivágja az idők folyamán nőtt s az utban csak akadályul szolgál vadbokrokat, az elavult társadalmi intézményeket. A városnak feladata a tudomány és művészet felvilágosztatása; a közőj emelése, a közbiztonság megszilárdítása s általában mindannak megtevése, a mivel egy nemzet a haladás magaslatára emelkedhetik, a mely dicsőséget szerez nemcsak annak, ki a szellemi és anyagi kincsek megszerzésében hazájának segédkezett, hanem az egész országnak.

Igaz, hogy küzdelem a város osztályrésze. De e küzdelem edzi meg, s teszi nemessé minden alkotását. Humanisztikus intézményeink majdnem kivétel nélkül városi eredetűek, társasköreink a városokban nyernek teret a működésre, de ezen intézmények értékét csak is a városok tudhatják méltányolni, mert hiszen azok áldásdus működésért az k polgárai veszik a leggyakrabban igénybe.

Barsvármegye városai, örömmel konstatál atjuk, hogy kinőttek a gyermek-korból s szépen indulnak a fejlődésnek. A régebbi időben maga a vármegye összesége vitte a hangadó szerepet.

Részben ez most a városokra szállott. És ez annak a kifolyása, hogy városaink immár megszokták az önállóságot. Bár a maga lábán a gyermek sem tud egyszerre megállni, de a mint nő, ép oly biztosan halad tovább a szilárd talajon.

Városainknak ez a fejlődése a legjobb kilátással kecsegtet bennünket a jövőre nézve, s tekintve azt, hogy erre a pár városra is, mily szép szerep vár, a legnagyobb reménységgel nézünk a jövő elé.

Ma már fordult az idő kereke. Más idők, más emberek. Városainkat immár más szellem lengi át. Többé nem az a műveletlen, tudatlan, a régihez görcsösen ragaszkodó, de haladni vágyó s minden ízében tevékeny.

Egy nagy, egy rettenetes nagy hibája van azonban a megyénkbeli városok társadalmi szellemének, és ez az osztályok szerinti elszigetelés, a mely a polgárságnak a közügyekben való indolens magatartását idézi elő.

Igy a földbirtokos, az iparos és az intelligens polgárság határvonala az érintkezésben majdnem a legrikítóbb színekkel van meghuzva. Egymással a szükség parancsolta alkalmak kivételével soha sem érintkeznek. Egymástól tanulni nem akarnak. Sőt mi több ez a szülő oka annak, hogy azt intelligens emberben a másik két osztály az urnak keresztelvé, csak ellenségét látja.

Pedig mennyire egymásra vagyunk utalva. Az intelligens elemek a legszegényebbek. Egy-egy család valóságos templom egere, a rajta levő puccon alig van valamije. Egyedüli fenntartója a kereskedőknél és iparosoknál nyitott hitele. A mellett büszke, gőgös, a két alsóbb osztályt lenézi, más polgárral viláért kezelt nem fogna, mintha attól tartana, hogy hét és feles számú keztyűjét bepiszkolja az a kéz-fogás.

TÁRCZA.

„Gyöngéd volt az én szerelmem . . .“

De sok könyüt facsart ki már e nóta a szerelmesek szeméből!

E dalban a szívhez szóló hangvegyület szimpompája van elővárszolva, mely a szerelem szenvedélyét kelti fel a hallgatóban, s a haldokló hattyu bánatos siralmát rezgeti át azon emberek szívében, kikben még van a zene indulat halvány sziporkája s akiknek még a kedély mozgásai nem tompultak.

Ki ne ismerné e dalt, mely Papp Dezső, a megboldogult jeles zeneköltő, szerzeménye a Tóth Kálmán aranytollából került szövegre megteremtve.

Ezen kedves dal születését akarom t. olvasóimnak röviden leírni.

* * *

A nyolczvanas évek elején az ideális lelkületű Papp Dezső, mint már feleséges ember, Miskolczon több helyen zongorákat adott. A napi fáradoalmak verejtékét bájos kis felesége Bethlenfalvy Mária törölte le művészi homlokáról naponta. Folyt dolguk szépen, rendben, mint ahogy két szerető szív zavartalan élete folyhat a boldog családi otthonban. Nem zavarta csendes nyugalmukat semmi.

Történt azonban, hogy a kapós zene-tanár a többek között egy ideális szép ifju leányt is tanított a szívhez szóló billentyűk kezelésére.

Mit mondhat a rege, ily esetekben mást,

mint azt az ismeretes történetkét, melynek oly sokszor hősei a tanár és a bájos tanítvány.

Az ideális lelkületű tanár s — a szép tanítvány — a napontai hivatalos érintkezés, nem volt-e a fáma részére egy kitünő tárgycsoport a titkos szerelmi történet megkésztetésére. Tehát a sokak mintájára ezt is csakhamar elkészítette a nemezis úgy anyyira, hogy a nagy Galeottó ezen veszedelmes munkája már Miskolcz városának pikáns történet piacznán több kiadást is megért.

A zeneköltő azonban csak nyugodtan tanított tovább, tovább, és a szép leány taault szépen tovább, tovább. A muakás művészt otthon váró kis feleségének azonban egy szép napon kezébe került valahogyan a nagy Galeottónak a közönség előtt már igen ismeretes diszpeldánya, mely aztán — könnyen érthető, — megteremtette a boldogtalanságot és a disszonans családi életet.

A művész homlokáról, ha munkájából hazatért, nem törölte le a kis feleség már a verejtékét. Nem is csevegték már úgy, szeretetteljesen egymással, mint azelőtt.

A boru oda költözött a művész homlokára, a könyű oda ült az asszonyka szemébe.

Hiába kérdezte, kérte a férj, hogy miért a hidegség, miért e gyötrelmes állapot; az asszonyka néma volt, nem felelt semmit.

Ez így folyt napokig, hetekig, sőt már hónapokig. Egymás mellett éltek egymás nélkül.

A művész tanított, — a szép leány tanult és — az asszonyka otthon sirt

Egy vasárnapi napon, épen alkonyatkor — mint rendesen — borongós arcczal tért haza a férj, és a leáldozó nap sugaraitól aranyozott kis szobájában a zongorához ült. Idegesen jártatta végig a billentyűkön ujjait; de csak nem voltak azok olyan szölamok, melyek a lelkében dúló érzelmekkel megegyeztek volna, vagy legalább is pillanatsnyi enyhülést tudtak volna adni a zaklatot fantáziának. Az ideges művész-temperamentum végre egy szimfoniával iparkodott elandalodni érzelmei hatása alatt és úgy törekedett egy allegróban felvidulni ismét.

Nem ment semmi. Diszharmonikus csőrömpölés volt a legszebb változat is, melyet a polituros alkotmányból kicsalni képes volt.

A zongora egyszer csak elhallgat s a daczos gyermek modorával, de könyörögve átkiált a mellék szobába, hol felesége egy pamlagon pihent.

— Mari! az — hijába, de nem válszol.

Ekkor meglátja a földön azt a piros kis kendőt, melylyel azelőtt a verejtékét törölték le homlokáról. Lázás izgatottsággal rohan a könyv-szekrényhez, kivesz onnan egy aranyos kötésű kis könyvet, kinyitja, lehelyezi a kottatartóra, zongorához ül ismét, és egy gyakorló futam után szíve teljes érzelmének mély fajdalmával énekl:

Gyöngéd volt az én szerelmem,
 Selyem kendő volt a lelkem . . .

Kedvesemet e kendővel
 Babusgattam, takargattam,
 E kendővel simítám le
 Homlokát, ha elborongott . . .
 Szegény kendő, selyem kendő —
 Ugy el dobtak, mint egy rongyot!

Könyei peregték, s épen a második részt akarta megismételni, mikor észrevétlenül két gyöngéd női kéz lepi el vállait, mely a másik pillanatban már nyaka köré fonódik, míg egy szempillantás, és a legéde-sebb hitves-csók forrósága oszlatja el a rideg borut a költő homlokáról.

Ez a hű története a „Gyöngéd volt az én szerelmem . . .“ kedves dal születésének.
 Beleznay László.

A szívem megint . . .

A szívem megint egy lány után bolondul,
 Pedig ő kegyelme nem most jár bolondul,
 Az egyik sebezte, megcsalta a másik,
 Majd nem eljuttatták a meghasadásig.

Keserű hűtlenség azért le nem verte,
 Beteg lett egy kissé, aztán kiheverte.
 Alig hogy kigyógyult, már szeretni kezdett,
 S dalolva czipelte a nehéz keresztet.

Nem is feledtelek még jóformán téged,
 Már is új szerelem fényes napja éget,
 Szímet vesztí képed szívem belsejében
 S a helyén új lányarc ragyog elő szépen.

Én szegény jó szívem, szerelem bolondja?
 Mért nem cselekszel úgy, a mint eszem mondja,
 Baletörök bicskád, vagy a fogad épen
 A késő szerelem száraz kenyereben.

— k — 8.

A középosztályt képező iparos és kereskedő világ boldog, ha egy urnak hitelezhet. Ezek közül a vagyonosabbak közülük óhajtanak vegyülni, a szegényebbek örökösön szidják az adót, az urakat, a városi tanácsot s gyűlölnék minden oly intézményt, mely azok kezéből kerül ki.

A földmivelő polgárság közönyös. Nem törődik semmivel, csak legyen mit enni és inni. Neki az elég. Az intelligensekkel szemben alázatos, háta megett szidja. Az iparosokkal csak akkor társul, ha szüksége van rá. De azért, ha saját földbirtoka nincs, a fiát iparosnak taníttatja s ez viszont tanult embert akar faragni. Voltaképp tehát egy család a harmadik fokán már mind „ur“ akar lenni.

No már most így állván a viszonyok, bizony nehéz kiismerni, hogy melyik a három közül a társadalmat fenntartó elem. Hogy egyik sem tartja a másik kettőt annak, az bizonyos. Hogy mindegyik minden anyagi és erkölcsi romlás okának a másik kettőt tartja, az bizonyosabb. De hogy mind a három a legnagyobb mértékben hibás, az szerintünk a legbizonyosabb.

Az intelligencia, jó, hát legyen vezetője a közügyeknek, de engedjen befolyást minden polgárnak s ne csak akkor, midőn szavazni és fizetni kell, nem kell engedni azt a hitet megszállásulni, hogy elvégzi azt úgy is a városi tanács és előjáróság, minnek avatkoznám a közdolgozókba.

Le kell omolnia a polgárok között levő kínai falnak, a társadalmi elszigeteltségnek. Vallás, rang és foglalkozásra való tekintet nélkül kell tömörülnünk. S mindazt, mely az egységet akár mily tekintetből megbontja, könnyörtelenül ki kell lökni, mint a ragályos betegséget terjesztő állapot, mely megmetyeljezi fejlődő társadalmunkat.

Oly társas köröket alakítsunk, mely megsemmisítse a neveléses kisvárosi társadalmi különbséget. A társadalom különböző elemei fogjanak, egymással kezét s vállvetve munkálkodjanak városaink előremozdításán.

Uj vért a szívbe! Ezt a megpetyhüdt vérkeringést meg kell frissíteni. Mert baj van. Mert a rosszul alkalmazott gyógyszer csak növeli a bajt. Mert mi fejlődni s nem visszamenni akarunk.

Magánlak megsértése.

(Folytatás.)

Kohn ur volt ugyanis ama szerencsés férfinak kétségtelenül kedves leányát az utitárs meg akarta tekinteni, komoly házassági okból.

Szerencsére Perbetén is, a hol kiszálltunk, lakott egy Kohn nevű polgártárs és a kocsis egykedvűen hajtott az égi homályban az utca göröngyei között döcögve Kohnék házához, hol a váratlan látogatásról még csak nem is álmodtak.

Az utitárs kifizette a kocsi és körültekintett az utcán, melyet sehogy sem tudott összeegyeztetni azokkal az emlékekkel, mik az iskolából fenmaradtak elméjében Pozsony városából a földrajz tanár beható oktatása nyomán.

— Kissé különös, töprenkedék, hogy sehol még csak egy petróleum lámpát sem láttam az utcán. No, de hiszen Budapest még nagyobb város és mégis rossz a kivilágítás, tévé hozzá vigasztalólag, aztán pedig áttért a nyakkendő igazítására, a frizura kisimítására és egyéb előkészületekre, miket az ember meg szokott tenni, mikor legelőször találkozik azzal, kitől el se akar válni örökre, föllépésének hatását mérlegelve, teljesen elkerülték figyelmét azok a jelesek, melyek még a vakot is kiábrándították volna a tévedésből és elmélyedve ama szellemes beszéd fogalmazásában, melylyel leendő jegyese szívét meghódítandja, egyszerre kutyaugatás hallatszott az udvaron, melynek kellő közepén állott.

— Ki az itt? kiálta közbe egy férfi hang, melyen át a meglepetés kellemetlen érzete rezgett.

— Én vagyok, Paróka Jakab ur, Alsó-Szent-Majszáról, sietett válaszolni a kérdező, a ki kétségbeesetten védte magát ezüstfeji botjával a támadó eb ellen.

— Paróka ur?! Paróka Jakab ur?!... Hm! hm! — ismétlé Kohn ur, — mintegy

Városaink nagyobb része csak áldozatok árán tudott emelkedni eddig is, hol most van. Ne adjuk fel reményeinket, most mikor már kinőttünk a gyermekkorból s biztosan megállunk a földön.

Hadd lüktessen társadalmi életünk. Nőjön a városi szellem, s ne legyen itt egyik osztály sem profanum vulgus, s akkor városaink jövőjének alapkövét egyesült erővel szilárdan megvethetjük.

A Kőrmöczbányai Casino.

(1844—1894.) Ötven évi fennállásának rövid történeti vázlat.

Összeállította: **Pszotka Ferencz.**
(Folytatás.)

Mig ugyanis 1844-ben 138 drb és 1845-ben 120 drb játékkártya használtott el: 1846-ban már csak 36 drb fogyott el. 1844-ben a billárd és kártyabevétel volt: 230 frt 47 kr., 1845-ben 186 frt 53 kr., 1846-ban azonban márcsak 82 frt 50 kr. C. m. s mi több e csekély összegben még 10 frt 58 kr hátralék is benn foglaltatik.

Az 1847-ik esztendő — egy kimagasló történelmi tényen kívül, midőn ugyanis István főherceg, a palatinus, városunkba bevonult, és ez alkalomból a kaszinó frontja miképp nappal csinosan feldisznított, úgy este a hat front ablak egy-egy betűt jelképezve Istvánt világitott, — ezen egy nevezetes tényen kívül ezen év az általános és viszonylagos panaszok egy éve.

A tagok panaszkodnak, hogy gyarló a világitás, hogy a helyiségek nem kellően tiszták, az ételek nem izletesek, hogy Nikolini Anton, — a szolgáló — hanyag, rendetlen, mi több hűtlen is, fidibusokra vadossza ugyanis a keze ügyébe ért drága kártyákat és a billárd táblára irt partiek számát letörli, minnek folytán az egyesület nagyobb kárt vallott.

De türelmetlenkednek egymás iránt is. Urbaniczky-Schücktanzt féle ügy csak nyilvános bocsánatkéréssel volt elintézhető; panaszkodnak egymásra, de főleg a „langen puff“ ot játszóknak ellen, hogy ékeleten zajt csapnak; de meg olyanok ellen is, kik a szórakoztató kártya játékot kiszorítva, helyükben a „házardot“ még pedig nagyban kultiválják. A fogadósnő jajgat, hogy nagy igények támasztanak ellenében, s midőn tehetsége szerint mindent elkövet, s lehetőleg válogatásokat előkészít, az urak más-hová járnak vacsorálni, s csak jól lakva jönnek kaszinóba.

meghányva a nevet, hogy az ismerősök melyik kategóriájába sorozza.

Paróka ur pedig nevének ismételt említését hízogó meghívásnak magyarázván, örömeiben sulyos csapást mért az állatra, mire az keservesen vonitva félre vonult.

Ekkép leküzdve az akadályt, azonnal Kohn urhoz sietett, hogy meleg kézzorítással üdvözölje.

A házigazda azonnal eltalálta, hogy a jövevény jobb módu fiatalember, mert Paróka ur úgy rendezte el gyűrűit az ujján, hogy a kézzorításnál érezhetővé tegye kincseit és olyan előnyös helyzetbe ponálta aranylánczát, hogy a sötétben is tisztán lehetett észrevenni megvilanó fényét.

— Isten hozta Paróka ur, szólt a házigazda nyájasan, tessék beszélni, nagyon fogunk örülni.

— Oh, gondolá az utitárs, mily gyöngéd apa: látszik, hogy nagyon szereti leányát.

A legközelebbi pillanatban Paróka ur bent termett a lakásban.

Egy csinos, fiatal nő fogadta az egyszerűen butorozott szobában lesütött, szemmel nyujtván a vendég felé kezét.

Paróka urnak megtetszett a hölgy, arca ragyogott a meglepetéstől és hogy a maga részéről is jó benyomást tegyen, szellemen akart konverzálni.

— A rettenetes ugatás után, mondá tüntető nyomatékkal, mindjárt tudtam, hogy a házban nagy kincset őriznek...

Kohn ur e megjegyzésre kissé elsápadt, s gyanus tekintetet vetett a vendégre.

— Oh kérem, jegyez meg Kohn ur, mi csak szegény emberek vagyunk, láthatja uram, mily szerényen vagyunk berendezve...

Paróka ur tulszerénységet látva e beszédben, fényes bókkal akarta jutalmazni e ritka erényt.

— Nos, azért mégis a legboldogabb embernek érezném magamat, ha e ház legdrágább kincsét...

Ily körülmények között az igazgató funkciója csak rózsásnak nem mondható; ló, fut, csitit, egyenget, s a támasztott igényeket lehetőleg kielégíteni iparkodik.

Igy a világitás ügyében hozat: 1. rips olajat; 2. pozsonyi gyertyákat; 3. gyertyákat vörös béllal; 4. stearin gyertyákat, 5. viasz gyertyákat; 6. mily gyertyákat mint (1847.) akkori új találmányt, mely fontjának ára 1 frt 48 kr. C. M. volt. Argentín és china lámpákat teremt elő; s a kifogások még sem szűnnek meg.

Mind e fejlődő visszás állapotok eredménye, hogy a tagok a kaszinó helyiségben találkozáva a már kölcsönös üdvözlés és megszólítási formákban különbségeket tesznek; a kaszt és rangkülönbség éreztetése lábra kap, mi több közösen egy asztalnál vacsorálni vonakodnak s így lassankint el-elmaradozni s kilépni kezdenek.

Kétségtelenül ennek tulajdonítható az is, hogy az első közkeveltségű igazgató Campione Sándor ur leköszönésével évente váltakoznak a direktorok.

Ezek névsora: 1844—47. Campione Sándor. 1848. Wolfinau. 1849. Havas András. 1850—51. Kuzma János. 1852—55. Plank Károly. 1855—61. Herczog József. 1861—63. Ludwigh Ignác. 1864—67. Schriener. 1867. Bakhmann Gyula. 1868. Ploy Károly. 1869. Burkhart György. 1870—72. Dr. Taiber. 1872—76. Schröder Károly. 1876—78. Chabada József. 1879—90. Nemtsék János. 1890—93. Pszotka Ferencz. 1893. Kupecz István.

Casinói életünk ezen bomladozó állapota még döntőbb dőfést nyert az 1848/49. politikai események folytán.

Kezdetben tagadhatlan nagy volt a lelkesedés, emelkedett a hazafias hangulat. Legjobban jellemzi ezt, ezen időből egy jegyzőkönyvi kitétel, — mely hozzá magyarául is fel van jegyezve és így hangzik: „A magyar újságot illetőleg: Budapesti Híradó; ha Kossuth találna szerkeszteni, akkor minden további határozat nélkül erre előfizetendő 36 frt pengő pénzben.“

Nemkülönben meghoztattak az 1848. törvények még pedig magyar és német kiadásban. De amint a viszonyok bonyolódni kezdtek a politika terén: úgy lőn az a kaszinóknak is. Ha azon közmondás: „quot capita, tot sensus“ általános érvényű, termékeny talajra talált ez a kőrmöczzi kaszinóban. A politikai nagy események élénk és állandó tárgyát képezték a társalgásnak, vagy a mint egy öreg ur ez időre vonat-

Kohn ur megjédt és azonnal védelmi pozícióba helyezkedett.

— Regina — kiáltá izgatottan, add ide hamar a botomat, ez az ember mindjárt nem tetszett...

— De Kohn ur, veté közbe megdöbbenve a vendég.

— Kohn ur ide, Kohn ur oda, majd megmutatom én mindjárt, hogy nem félünk magától és ha tüstént el nem megy, azonnal tüzet kiáltok, hogy az egész falu ide siet és elfogatom, mint egy rablót, vagy zsványt!

Paróka ur azt hitte, hogy álmodik. Egyik meglepetésből a másikba esett és olyan arcot vágott, mint egy ember, akire forró láz után hideg zuhanyt eresztenek.

— Kikérem magannak a sértéseket, — hebegé, én nem vagyok se zsvány, se rabló, én becsületes ember vagyok, akinek nincs más vágya, mint annak a kedves kisasszonynak a kezét elnyerni.

— Micsoda? kiáltá Kohn ur magán-kívül, a feleségemnek a kezét, megbolondult ön?

— Nem én, az a komoly szándékom, de talán, de talán önnek hibbant meg egy kissé az esze, csak gondolkozzék egy kicsit.

Kohn ur csakugyan homlokára bigyeszté mutató ujját, aztán így szólt:

— Kettőnk közül mégis csak ön a bolond, mert...

— Miért, vágott közbe a vendég.

— Mert nekem nincs lányom, s nem is volt soha.

— Hát nem Kohn Mór urhoz van szerencsém.

— De igen!

— Nos ugye és szódagyáros itt Pozsonyban?

— Nem a, mert én üveges vagyok itt Perbetén.

kozólag kijelentette: „Folyton, de folyton disputáltuk, veszekedtünk akkor!“ melynek keserű ízét majdan azonban csak a magyar érzelmű hazafiak megízlelték.

Kőrmöczbánya az 1848/49-iki hadjárat hálózatában esvén, — megfordultak ugyanis itt magyar, német, hurban és orosz hadak —, mi több a turcsoki hegyszoros a német és magyar hadsapatok összetűzésének színhelyévé is válván: a kaszinóban is a szerint nemult el egyik vagy másik párt, amint a sárga fekete kétfeji sas vagy pedig a nemzeti trikolor lobogó alatt vonultak be a hadtestek.

Igy Aulich hadtestének megérkezével emelkedett hangulatu mulatságok rendezettek miképp a kaszinóban úgy egyes privát házakban a honvéd tisztikar tiszteletére. Aulich hadteste a turcsoki szorosba meglepetvén Simunich osztrák tábornok által, bár Stubnaig vissza is nyomta az ellent, mégis csak kelepecében volt, mert éjszaka, Turócz felül Simunich —, dél-Szt.-Kereszt felül Csőrics német tábornokok, nyugatról és keletről pedig ezer méter magas hegyhátak állták el az utját.

(Folyt. köv.)

Budapest, 1894. június 28.

— Az unalmas főváros. — A tanév vége. — Fővárosi képviselőválasztás. — Carnot halálhíre. — A valláspolitikai vége. —

És közeledvén az idő, a melyről az van mondva, hogy Budapest fővárosában ember nem marad, kezdenek rettenetes unalmasok lenni a napok, kivált a délutánok. Volt nekünk egy szép kompániánk, kik oly kedélyesen elkártyáztuk a délutánt és Bukovay Abszval mohón nyeltük a nap-sugarat és a „Fiume“ istentelen benediktionerjét. Hát kérem ez a kompánia oda van. Elszédedtek szeretszét. Csak én, az unalmas fővárosi levelező rekedtem meg. A ki csak tehet, kiment a fürdőbe, a falura, a zöldbe.

Lakik átellenben velem egy csunya kövérasszony, meg annak egy szép leánya. Az asszony hatalmas termet, de legfeljebb az ördögnek tetszik, a leány iczi-piczi, de kedves jószág. Mi, hárman a klubból nagy kedvvel gukeroztuk az utóbbi. S ma, már üres a ház. Mert Budapestten minden jóra való házi orvos mulhatatlan a fürdőkurát ajánlja a nem igen bőkezű férjek feleségeinek s általában véve nőnemű családtagjainak. De a ki a mi szomszédunknak ajánlotta, no azt szeretnők az általunk feltalált hadhatós védkúrában részesíteni.

A diákok serege, kicsiny és kamasz muzsafiak haza pakkoltak. Bezárták az iskolák kapuit s ezzel is egyhangubb lett a főváros. Egy két tiszteletreméltó joghalogató ur ugyan még kíséretti a vaczi-utca hölgyeit, hanem azok már nem igen zavarják a vizet, mert azok az alma mater legkedvesebb gyermekei lévén ők örökös jogoncok s egyuttal az örökös ifjuság ideig, óráig tartó, kifent képviselői. A budai viláklak most a randevuk tárgyai. Ha az a szerelem, mely az odazarandóklók szívében honol, csak csupa parafastoplívá válna, hát nincs olyan lóvasut, a mely azt a terhet elbirja odáig. Igazán is milyen bölcsen van az rendelve, hogy mindenki cipelje a maga terhet, a számár is a maga keresztjét.

Terézvárosban azonban hangzanak a kortesnóták. Denique képviselőt választunk. Hej, csak maskara ez a képviselő-választás, a régi tisztújításhoz képest. Az igaz, hogy bort ihatik az ember, s a mi fő, potyát, de az elv szegre van akasztva s a nyelv lera-gasztva. Az öfelsége személye körüli miniszterre kinevezett Andrássy Gyula gróf lemondván a Terézváros atyái Bucher József atyámester ápolása mellett újból a lemondott képviselőt jelölték s öt szerencsésen meg is választották. Nagyon csendesek vagyunk mi. A világért sem szoktunk haragudni. De minék is. Egyre megy a kedves atyám fiai. No de legalább gróf a követünk és miniszter.

Szép és nagyszerű részvétet nyilvánított a képviselőház Carnot halála alkalmából a francia nemzet iránt. A francia államfő halála megzavarta a főváros unalmas kedélyhangulatát. A tözsdén egy általános „uü“ hangzott keresztül s a papírok értéke csökkent. A francia konzulatus házán, mikor félárbozra eresztették a lobogót, Budapest számos előkelősége kondoleált a konzulnak. Maga a képviselőház Bánffy elnök indítványára a magyar országgyűlés megbotránkozását fejezte ki a vakmerő merénylet felett, melynek Carnot áldozatul esett s egyuttal mély részvétét nyilvánította, melyet jegyzőkönyvbe foglalva átadtak a francia konzulnak.

A képviselőház különben a héten nagy munkát végzett. Letárgyalta az összes valláspolitikai reformokra vonatkozó törvényjavaslatokat. Így nagyobb vita nélkül elfogadta a vallás szabad gyakorlatáról, a zsidó-reczepezióról és a gyermekek vallásáról szóló törvényjavaslatot, valamint a főrendiház által a házasságjogi reformról szóló törvényjavaslat végére szurt Andrássy-pagrafust is.

És ezzel vége volna a valláspolitikai vitáknak, melyek oly nagy port vertek fel

az országban. Bizony ideje volna már, hogy végre valahára fiat pax. Mert az örökös viszálykodás mindnyájunk erejét meggyöngyíti, a nélkül, hogy ez által csak valamit nyertünk, a vagy vesztettünk volna.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

Lapunk mult számával befejeztük XIV. évfolyamunk első felét. Előfizetést nyitunk a „Bars“ II-ik felére. Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy előfizetéseik megújítása iránt e hét folytán intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétkülésében akadályok merüljenek fel.

Helyben az előfizetések eszközlésével a lap kihordóját biztuk meg; vidéki előfizetőink részére pedig postautalványt mellékelünk.

Közgyűlés Léva város képviselő testületének mult hó 28-án tartott közgyűlésén mindenek előtt Kossuth Ferencnek, a város közönségéhez intézett levele olvastatott fel, melyben boldogult édes atyja elhalálása alkalmából hozzá intézett táviratát köszönetét fejezi ki. — A levél szövegét lapunk más helyén adjuk. — A tanácskozás egyik legfontosabb tárgya volt a Léva városi állami utszakasznak megfelelő vámdíj, illetve vasúti szállítási pót díj engedélyezése mellett, koczaközburkolattal való ellátása, valamint ezen jövedelemnek lekötése mellett annak terhére felveendő 54.000 frt törlesztési kölcsön megszavazása iránt hozandó határozat. — Lapunk előző számaiban tüzetesen foglalkoztunk e kérdéssel, nemcsak helyeslélvén, de égető szükségét mutatván ki ezen intézkedésnek, melyet Léva város közönsége csak hozsannával fogadhat, annál is inkább, mert így az adó fizetők újabb pótadót sem fogtak terhelhetni. — Örömmel regisztráljuk a hírt, hogy a szakosztályi bizottság előterjesztését a jelenvolt 36 városi képviselő közül 35-en megszavazták s így a közgyűlés azt határozattá emelte.

Iskolai ünnepély. A lévai irgalmas nővérek intézetének növendékei igazgatójuknak, főtisztelő Bathy László plébános urnak, nénapja alkalmával, hó 26-án szép ünnepélyt rendeztek. Az érdekesen összeállított műsorban képviselve volt az ének, szavalat és zongora, mely láthatólag kedves meglepetést szerzett az igazgatónak. A műsor alatt Mercader Edith, Richter Sárka üdvözölték az igazgatót. Ennek befejeztével a növendékek a hazai népéletből és az aratásról két élőképet adtak elő. — Az ünnepélyen igen nagy közönség volt jelen.

A lévai főgimnázium értesítőjét vettük, melynek bevezető részét képezi Zsigmond János főgimn. tanárnak szakértelemre valló s „Róma forradalmának általános jellemzéséről“ írott szép tanulmánya. A tanári kar dr. Tóth György igazgatóval együtt 13 tagból állott, azonkívül mint hitoktatók működtek a három felekezet lelkeszei s mint énektanár Richter Ferenc elemi iskolai igazgató tanító. A főgimnáziumnak a tanév elején 268, végén 252 növendéke volt, 27-től több, mint a mult évben. Ezek közül 142 róm. kath. 2 gör. kel. 12 ev. ref. 22. ág. ev. vallású és 74 izraelita; — 230 magyar, 11 német, 9 tót, 1 román, 1 szerb; — lévai 105, bars megyei 65, más megyebeli 82, ösztöndíjat huzzott összesen 6 tanuló. — A főgimnázium kebelében fennálló szavaló-körnek 33 tagja volt. Magán tanulóik száma 6. A növendékek közül jeles eredménnyel végzett 12, jó 45, elégséges 136, javított tehet 41, megbukott 18. Jelesek voltak az I. osztályban: Grünberger Jenő, Laufer Lipót, Mercader Jenő, Reif Izidor, Vrabely Vilmos. II. osztályban: Soós Géza, Visehraczký János. III. osztályban: Hirschberg József, VI. osztályban: Weisz Zsigmond. VII. osztályban: Laufer Vilmos és a VIII. osztályban: Ehrenstein Samu és Klein Vilmos. Érettségét tett 13 tanuló. Ezek közül jelesen érettt: 3, jól 3, egyszerűen 7. Magaviseletre nézve jó 151, szabályszerű 94 és kevésbé szabályszerű osztályzatot 1 tanuló nyert. A főgimnázium alakuló felbelen levő segélyező egyesület 1621 frt 58 kr. alaptőkével bír. Az alakuló közgyűlés a szünidő végével fog összehívni. Ohajtható, hogy városunk polgárai közül, kik talán egykor szintén ezen gimnázium növendékei voltak, minél számosabban lépjenek be ezen humanus egyesület alapító és rendes tagjai közé.

Kinevezés. A király a magyar igazságügyminiszter előterjesztésére Reinichovszky Rezső nyitrai kir. törvényszéki jegyző, az aranyos-maróthi kir. törvényszékhez albiróvá nevezte ki.

Léva Nyitra-Lipótvári transverzális vasút finanszírozása immár biztosítva van s a tervezők a napokban nyújtották be kérvényüket az építési engedély kiadatása végett a kereskedelmi miniszteriumhoz. Az engedmény valószínűleg nem is sokat fog kérsni, mert hiszen a tervek irányát maga a kereskedelmi miniszter szabta meg és ily módon lettek feldolgozva. Az építést az ősz végével okvetlen megkezdik.

Tanító gyűlés. A „Barsvármegyei által. tanító-egyesület“ f. évi július hó 5-én

d. e. 10 órakor Bars-Szklénón, évi rendes közgyűlést tart. Targyisorozat. 1. Elnöki jelentés. 2. A mult évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 3. A pénztáros jelentése és az egyleti számadások megvizsgálása. 4. A előlétegetves előterjesztése. 5. A bíráló bizottság jelentése a beérkezett pályaművekről. 6. A pályamű felolvasása. 7. Indítványok. Délután 1 órakor közös ebéd, 1 teríték ára 1 frt 10 kr.

A lévai kereskedelmi csarnok mozgalmat indított az iránt, hogy a lévai postahivatálnál a táviratok legalább esti 9 óráig feladhatók legyenek. Ily értelmű kérvényt intéztek a pozsonyi kir. postaigazgatósághoz, honnét június hó 22-iki dátummal azon választ nyerték, hogy a dolgot ott is fontolóra veszik s ha azt a forgalom indokolni fogja és a szolgálati viszonyok megfogják engedni, el is rendelik.

Tarnóczy tűzoltószersz és gépgyár részvényszereség. A Kossuth név varázsa és ezen vállalat élén álló Kossuth Ferenc elnök és műszaki vezetőjének szak-képzettsége és kifejtett kötelességérzetébe helyezett bizalom folytán a részvényes tulajdonosok tekintetében fényes eredmény mutatkozott. Eltekintve attól, hogy a főváros maga tekintélyes pénzintézetei útján is az ujonnan kibocsájtott részvényeket már eddig előjegyezte, az ország minden vidékéről a budapesti VIII. IX. X. ker. takarékpénztárhoz tömegesen jönnek az aláírások és befizetések. Az aláírt részvények felosztása tekintetében az aláírás befejezte után az igazgatóság mielőbb fog határozni és mint értesülünk, különösen kisebb jegyzéseket részesítenek figyelembe.

Táncszertély. A lévai kereskedő ifjak társulatának a f. h. 24-én rendezett estélye kitünően sikerült. A műsoron volt darabok a közönség figyelmét mindvégig lekötötték. Laufer Sári k. a. „A esők“ cz. elbeszélésének felolvasásával, szép tanujelét adá ugy szerzői, mint interpretáló tehetségének. Sok tapsban részesült Neumann István ur, obojón előadott, madarász-keringő s népdal egyvelegejért. Blum Fancsi k. a., ki „Az első szerelmes levél“ cz. mozologot előadta, műélvezetét nyújtott a hallgatóságoknak. Az estélyt táncz követte, mely a legjobb hangulatban kiválóan kivirradt; tartott.

Paraszt a járásbírósalg előtt. Megkötvetem a tekintetes urakat, szót kérnék jelen joghatályosságomban, mert a parcellák részlete nem elégíti ki közvéleményemet. Jobbadán szomszédságban vagyunk. Nem én, hanem István sógorom előmnyeztet a verékedési harcban. Mert kérem! a megyehatár alkotmányszerűleg van kiszabályozva a lankaszer urak által! Mért volt alkotmányellenes István sógorom! Igaz, hogy bor is volt bennem, hanem csak képesint ittam, de István sógorom násznagyi sorban lévén: hazafiasan viselkedett. Mozdíttassék azért helyre a szőlőárok a parcellák részlete szerent és én az utalványozást többé nem képviselem. Jogot nem is vettem el senkitől, de jogot nem is adományozok senkinek. A lankaszeri kimutatás a szent, honunk mappája is ezt erősítvén. Ám, ha István sógorom itt hatályosan létesül: itt van az ügyvéd ur, ő majd részemre önállóan gyorsítja az ügyet a miniszteriumszághoz, királyi elintézés szempontjából.

Fagy a Garamon. A Garamfolyó vize a mult héten megáradva, iszaposan zugott lefelé. Ennek oka abban rejlik, hogy a Garam északi mentén rendkívüli hideg idők jártak, oly annyira, hogy a Rozsnyó környékén levő királyhegy hóval volt borítva s a havasi legelőknön több marha megfagyott. Az emberek kénytelenek voltak fűtetni lakásaikat, mintha nem is júniusban, de legalább is november végén volnánk.

Ujtítás a javítóvizsgálatoknál. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a középiskoláknál a két tantárgyból való javító vizsgálatok engedélyezését kellő megszorításokkal tudvalevőleg a kir. tankerületi főigazgatókra ruházta volt. Minthogy a miniszter azt tapasztalta, hogy a vizsgálatokat egyáltalán most már nagyobb szigorúsággal tartják meg, a megszorításokat ugy a tantárgyakra, mint a magaviseletre vonatkozólag hatályon kívül helyezte s az engedélyt ezental a tankerületi főigazgatók saját hatáskörükben, föltétlenül és fenntartás nélkül megadhatják. A miniszter figyelmeztette a főigazgatókat, hogy a két tantárgyból való javítóvizsgálat csak rendkívüli esetekben engedhető meg, miért is elvárj, hogy a főigazgatók a föltétlenül reájuk ruházott eme jogot szigorú elbírálással s mérsékelt terjedelemben fogják gyakorolni.

Aratásunk immár kezdetét vette. Vágják a rozst, s egy két hét múlva a buzát is. Az ideit termés azonban megsem közelíti a mult esztendeit, legfeljebb közép termés lesz ott is, a hol jóra számítottak. Az utolsó esős idő sokat rontott. A buzát a rozsa alulról nagyon meglepte s ha jobb idő nem lesz, felmegy a szárukba s megtámadja a szemeket. Az árpa néhol szépen sikerült. A burgonya igen szép termést fog adni. Nem különben kukoricáink is szépen diszlenek. A szénatermés elég bő volt, s takarmányban nem igen lesz hiány, bár a levágott fünek az utolsó esők sokat ártottak.

Táncziskola. Alig hangzott el a „Te Deum...“, alig zárták be az iskolák kapuit, már vesszük a hírt, hogy a diákvilág ohajtvá várt szórakozása, öröme: a

táncziskola, kezdetét veszi. Mazzantini C. konzervatóriumi táncztanár folyó hó 7-én Léva, négy-öt hétre terjedő tanfolyamot fog nyitni. Mazzantini, mint a bécsi udvari operaháznak, közel 20 éven át, azonkívül több első rangu színháznak éveken keresztül balletmestere, — kétségtelenül nem szorul különös dicseretre; eddigi működése magában véve elég nyomatékos ajánló levél. — A szünidők jól teszik, ha gyermekeiket a szünidők alatt a táncziskolába küldik, egyrészt, hogy hivatott mester oktató sában részesítsék őket, másrészt, hogy a hosszú vakációzt szórakozva, hasznosan tölthessék el. — A táncziskola egyéb körülmenyeiről falragaszok adnak felvilágosítást.

Tanítóképezde Nyitra. Nyitra-ról értesülünk, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter a kormány támogatásával Nyitra legközelebb egy új állami tanítóképző intézetet szándékozik felállítani, hogy észak nyugati Magyarország tanítói pályára lépő ifjait ebbe a felvidéki városba koncentrálja, a mely kört eddig Léva városa is szép eredménnyel tölt be. Az új tanítóképezde felállításának indoka az, hogy a nagyszombati katolikus tanítóképző intézetet Vaszary hercegprímás fokozatosan be fogja szüntetni s ez a fokozatos beszüntetés már a jövő tanév elején kezdetét veszi, a mennyiben az első évi tanfolyamra növendéket nem vesznek fel. A hetvenes években a szerencsétlen véget ért Grünwald Béla „Felvidék“ czimű röpiratában pánszlávizmussal vádolta a képezdét, mely a kormány figyelmét is felkeltette. Ujabb időben a nagyszombati tanítóképezde nevé a korrupezió oly sok nemével lehetett együtt hallani, hogy a kormány ismételten sürgette a tanítézet bezárását, a melyet a hercegprímás most el is rendelt.

Ovodaköteles gyermekek kimutatása. E hó 5-ről kezdve Csáky Albin gróf volt vallás és közoktatás ügyi miniszter az óvoda-köteles gyermekek kimutatására vonatkozólag rendeletet bocsátott ki, melyben felhívja a vármegyék közigazgatási bizottságait, hogy az egyes községekben alaposan vizsgálják meg az óvoda-köteles gyermekek számáról szóló kimutatásokat, s a mennyiben e tekintetben a községi előjáróság részéről mulasztást vagy hiányt látna fennforogni, ezt határozatilag állapítsa meg és ha azt tapasztalja, hogy 40 vagy 15 óvoda köteles gyermek van a községben, mondja ki az ily községre nézve, hogy köteles kisedodát, illetőleg állandó vagy nyári menedékházat felállítani és fenntartani, s gondoskodjék e határozatának végrehajtásáról. A községek, ha 20 százaléknál magasabb pótadót nem fizetnek, föltétlenül kötelesek óvodát állítani, a pótadónak azonban ezen felül levő magassága csak fontos körülmények között szolgálhat okul arra, hogy a község e kötelezettség alól felmentessék.

Az új országház. Az új országház, melyet 1885-ben kezdtek el építeni Budapesten, a Dunaparton, már annyira elkészült, hogy csak a fedele, tornyai és kupolái hiányzanak. Hogy a palota hatalmas nagyságáról fogalmat nyujtsunk e lap olvasóinak, elmondjuk róla a következő adatokat: Az épület 270 méter hosszú, 120 méter széles, tehát 17 ezer négyszögmeternél többet foglal el, vagyis csaknem három kataszteri hold maga az épület. Falai magassága 25 méter, kupolája 95 méter magas lesz. Van rajta 700 ajtó, 2000 ablak. 45 millió darab téglát és rengeteg sok természetes használt fel hozzá. Építési költsége 15 millió forint. Ha e palota kész lesz, méltán fogja az ország nagyságát és hatalmát jelképezni. Minden magyar büszke lehet rá. Így is kell ennek lennie, az ország házának, a hol a nép képviselői alkotják a törvényt, kell az országban a legszebb és legnagyobb palotájának lennie.

LEVELEZÉS.

Tanító-egyesületi gyűlés.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Folyó évi június 26-án összejött Léva a lévai, lekéri, verébelyi, sz. benedeki és n. czéthényi esperesi kerületek r. k. tanító-sága, hogy a főe yházmegyei hatóság legujabb intézkedése az eddig fennállott „Léva és vidéke“ róm. kath. néptanító egyesület kibővítése, illetve; hogy ahhoz a sz. benedeki és n. czéthényi esperesi kerületek tanító-ságának csatlakozását létesítse és megerősítse.

Az egyházmegyei főtanfelügyelő ur táviratilag értesítvén a gyűlést, miszerint legjobb akarata mellett sem jelenhetvén meg főt. Rózsa József, Lekér kerületi esperes ur, mint a főtanfelügyelő ur megbízottja megnyitván a közgyűlést. ft. Höng Vilmos esperes urat, mint korelnököt kérte fel a gyűlés vezetésére, illetve az elnökök, jegyzők és tisztviselők megválasztására.

A korelnök Dudich Ferencz elnöklete alatt Kucsera Imre és Hlaványi Jánosból álló bizottságot küldött ki az elnökök titkos szavazás útján való megválasztására, melynek eredménye általános lelkesedéssel, kitörő örömmel fogadtatott. — Ugyanis az itt jelenvolt 27 egyházi férfiú is részt vevén a szavazásban, kitűnt, hogy ugy az egyháziak, mint a tanítók részéről a bizalom ft. Bathy László, lévai plébános ur és Jaross Ferencz, lévai tanító személyében pontosul össze. — Mindketten vonakodtak ugyan elfogadni a tisztséget, sőt le is mondták róla; de utóbb,

látván a szabadkozás eredménytelenségét, — mindketten meghajolván a közhaj előtt, elnöki székeiket el is foglalták.

A korelnök meleg szavakkal megköszönvén a gyűlésezők bizalmát, visszalépett s az ifju ur elnöknek adta át a gyűlés vezetését, ki is a jegyzők, tisztviselők és bírálok választását rendelt el.

Közfelkiáltással lettek megválasztva: Hlaványi János és Gerley Mátyás jegyzőknék; Richter Ferencz pénztárosnak, Farkas Ákos könyvtárnoknak; — bíráló bizottság tagjai egyház részéről: Spuller Gyula, Varga József és Horánszky István plébános urak. A tanítók köréből: Torma János, Gyurián Alajos, ifj. Krisztl József, Gergelyi Rezső, Tokody István és Veszelyi István.

Ézzel a mai program kimerítetvén, az idő előhaladottsága miatt a Kucsera Imre által tartandott szakszerű felolvasás a legközelebbi gyűlésre halasztatván és Léva város nagyérdemű előjáróságának a tanács-terem szives átengedéseért meleg köszönet szavaztatván, a gyűlés délután 1 órakor berekesztett.

A fontos ügyek ily sikeres elintézése után mindnyájan hetvennégyen az Oroszlánvendéglő nagytermébe igyekeztünk, hol már terített asztal várt. — Az ebéd alatt nem volt hiány lelkes tósztokban. Az elnök ft. Bathy László ur mondta az első köszöntőt. Ő Eminenciájára, kegyelmes főpásztorunkra, — mint együletünk fővédnökére, — a tanító atyai jóakarójára, amiről táviratilag értesített őt Eminenciája, a következőkép: „Léva és vidéke“ r. k. tanítóinak mai napon megalakult egyletei fiai szeretettel és hódolattal üdvözléi Eminenciádat mint együletünk fővédnökét. Aláírva: Bathy és Jaross, elnökök.

Erre Gerley Mátyás köszönté ft. Bathy László elnök urat. — Utána ft. Vincze Károly, czéthényi kerület esperese üdvözlé Eördögh Dezső kir. tanfelügyelő urat, ki jelenlétével tisztelte meg bankettünknek, — működéséhez sikert kívánva és pártfogásába ajánlva együletünket; mire a kir. tanfelügyelő ur nyomban válaszolván, készületlenül bár, válogatott, szívből eredt szavakban biztosította a tanító-ságot igaz jóindulatáról, boldognak vallva magát, hogy oly megéneket lehet tanfelügyelője, a melyben egy iskola sem találatik, mely államotására lenne itélendő. — E szavak megmegülő kitörő hálás éljenzéssel fogadtattak.

ft. Rózsa esperes ur az egylet áldásos működésére és a tanítók javáért írté poharát.

ft. Reindl Román, csekei plébános ur emelkedett szónoki ihlettel ragyogó beszédben éltette a papok és tanítók közt ezután fenállandó egyetértést, különösen hangsúlyozván ennek szükségességét a jelen válságos időben; biztosítván mindnyájunkat arról, hogy egyesített erővel boldogulunk: össze-ütöközvé, összetörtünk.

Ezek után egymástól szeretettel elbucsuva, a legedesebb emlékekkel haza térünk. Verébely, 1894. június 30.

Gerley Mátyás, jegyző.

Irodalom és művészet.

A Pesti Hírlap, mely immár a 32-ik félévbe lép át július 1-vel, valóban nem szorul arra, hogy különösen ajánlatni keljen a magyar újságolvasók közönség figyelmébe. Mindenki tudja, hogy a megalakulás-nélküli liberalizmus politikáját képviselő s évek óta folytatott küzdelmének nagy része van a szabad-olvó egyházközpont reformok színegyeztetés hozatalában. S ha ma a demokratikus irány hívei jegyezhetnek fel sikereket a reakció rovására: a Pesti Hírlap kétségbevonhatlanul sokkal járult ahhoz. Nem is azért szólnok most ez első raug és első tekintélyű napilapunkról, hanem, hogy felhívjuk az olvasó-közönség figyelmét a Pesti Hírlap egy új nagy vívmányára. Ez a vívmány a Pesti Hírlap palotája, mely ott emelkedik Budapest egyik legrészesebb körútjának végén — **váci-körút 78. szám alatt.** — Az új palotáról, mely a szép főváros egyik újabb ékessége, annak idején részletes leírás fogunk közölni. Levelek és előfizetések az új félévtől kezdve már ide lesznek címzendők. Az új félévben a lap ismét több érdekes közleményt ígér fényes nevű munkatársai: **Jókai és Mikszáth** tollából, továbbá érdekesítő regényeket s végül — mint minden évben — az **1885. évre szülő nagy képes naptárt** teljesen díjtalanul, mint karácsonyi ajándékot, valamennyi előfizetőjének. — Az bizonyos, hogy a Pesti Hírlapnál többet egy más lap sem nyujt ma előfizetőinek s ezen bő és változatos tartalma dacára — **naponként 20, vasárnap 32 oldal** — előfizetési ára egy óra csak **1 frt 20 kr.**, negyedévre **3 frt 50 kr.**, mely a Pesti Hírlap kiadóhivatála (Budapest, **váci-körút 78. sz.**) küldendő. Mutatványt kívánatra öt napig ingyen küld a kiadóhivatalt.

HENNEBERG G. (cs kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, a privátmegrendelők lakására közvetlenül szállit: **fekete, fehér és színes selyemszőveteket, méterenként 45 król 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, koczakozott és mintázottakat, damasztot stb (mintegy 240 különböző minőségű és 2000 különböző színe árnyalatban), Minták postafordulóval küldetnek Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó**

Lévai piaczi árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mászánként 6 frt 10 kr, 6 frt. 40 Két szerez 4 frt 90 kr. 5 frt 10 kr. -- Rozs 4 frt. 80 kr. 5 frt — kr. Arpa 6 frt — kr. 6 frt 20 kr. — Kukoricza 5 frt 50 kr 5 frt 70 kr. Bab 4 frt — kr. 4 frt 20 kr. Zab 6 frt 50 kr 6 frt 80 kr. Lencse 6 frt 80 kr. 7 frt — kr Köles 3 frt 80 kr. 4 frt — kr.

Üzlet áthelyezés.

Nagyérdemű közönség!

A Koháry-utczában tiz év óta fennálló rüszter üzletemet, a lévai ref. egyház tulajdonát képező **főteri** 468. számú házba helyeztem át s azt

f. július hó 4-én

megnyitom. — A n. é. közönségnek irányomban tanusított nagybecsű pártfogásáért köszönetet mondva, kérem azt részemre jövőre is fentartani.
Léva, 1894. július 1.

Kiváló tisztelettel
Cserei Gyula,
kereskedő.

137/1894. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Verebélyi kir. járásbíróóság 1894. évi 989. számú végzése következtében dr. Weisz Bernát érsekújvári ügyvéd által képviselt **Neumann Lipót** javára a zsitva-gyarmathi gőzmalom ellen 130 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 375 frtra becsült 100 zsák buzából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a verebélyi kir. jbi-róság 1115/1894. számú végzése folytán

130 frt tőkekövetelés, ennek 1894. évi marcius hó 9. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 30 frt 20 krban biróilag már megállapított költségek erejéig Zsitva-Gyarmaton leendő eszközzésére **1894. évi július hó 5 ik napjának** délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Verebélyen, 1894. évi június hó 22.

Patay Sándor,
kir. jbi-rósági végrehajtó.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a

Haltenberger Béla-féle

jó hírnevű s a kiállításokon érmekkel kitüntetett

kassai kelmefestő gyára és vegyi tisztító

INTÉZETE

képviselőt június hó 15 én átvettem.

A fent említett gyárban festhetők és tisztíthatók: **Selyem, atlas, gyapju, felször és pamut, ruha kelmék, butor szövetek, függönyök, crepon, berlini és csipkekendők, bársony-kelmék, dísz tollak, bálbelépők, bőr-és selyem kesztyük stb.**

A ruhadarabok tisztítását fejtelten állapotban eszközölhető. Fej eilen állapotban festhetők: **férfi ruhák, felöltők, női ruha derekak stb.**

A festés és tisztításért a gyárban megszabott s a védjegy mellett vitá-gosan kitüntetett árat veszem számításba s a posta költséget magam fidezem.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgállok. A n. é. közönség számos megbízásait kérve, maradok

Léván, 1894. évi június hó 28.

Kiváló tisztelettel

CHALUPKA JANOS,

férfi szabó.

(Nagy-Kórház mellett. Báthi-utca.)

MAGYARORSZÁG.

TELJESEN FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **HOLLÓ LAJOS dr.**, orsz. képviselő.

REGGEL az ország legtávolabb eső részeiben is már az olvasó kezeiben van.

A Magyarország politikai, közgazdasági és társadalmi tudósításával az összes lapokat megelőzi.

A Magyarországból a közönség már kora reggel olvashatja az országgyűlés tárgyalásait kimerítő alakban, az aznapi összes kül- és belföldi eseményeket, kimerítő tőzsdei tudósításokat stb. stb.

A Magyarország eddig is tanujelét adta, hogy férfias bátorsággal küzd az ország függetlenségéért és önállóságáért, és szembe száll minden korrupcióval és közéletünket minden visszaéléstől megtisztítani törekszik.

A Magyarország független minden hatalomtól, minden magánérdektől, senkinek alárendelve nincs, s így álláspontját nyiltan és egyenesen mondhatja ki bárkivel szemben.

A Magyarország ezen törekvéseiben a közönség részéről már eddig is nagy támogatásban részesül, s így mint a nyilvánosság és a közérdek organuma folytonosan fejlődve es megerősödvé áll jövőben is a közönség szolgálatára.

A „Magyarország” előfizetési ára:

Szerkesztőség: VIII. ker., Fhg Sándor-utca 2. sz.	Egész évre 14 frt — kr.	Kiadóhivatal: IV. ker., Rostély-utca 2. sz.
	Félévre . . . 7 „ — „	
	Negyévre . . 3 „ 50 „	
	Egy hónapra 1 „ 20 „	

Kérjen ön csak

„ZACHERLINT,”

mert ez a leghatásosabb és leggyorsabban ölő szer mindenféle féreg kipusztítására.

Utolérhetlen erejét mi sem bizonyítja inkább, mint **rendkívüli elterjedtsége**, melynél fogva nincs oly szer, melynek forgalmát sokszorosan felüli nem mulná.

Kérjen azonban mindenkor **lepecsételt üveget** s csak ezen névirással: Zacherl. Minden egyéb értéktelen utánzat. — Az üvegek ára 15, 30, 50, kr., 1 frt, 2 frt, a Zacherlin-megtakarító 30 kr.

Léván: Kern Testvérek,
„ Medveczky Sándor gyógyszerháza,
„ Preisach Samu utóda,
„ Czírok János,
„ Frommer S.
„ Boleman Ede gyógyszerháza.

Ar.-Maróth: E. senberg Károly,
„ Tomasehek Sándor,
Ipolyás: Dambó Károly,
Kis-Tapolcsány: J. Pollak,
Verebély: Pollak J. özvegye és fia,
„ Pollak Zsigmond.

Ujbánya: Cservinka M.

25558/1894 IV. b. sz.

Pályázat.

A Bars és Hontvármegye területén hivatalból alakított körjegyzőségi csoportokhoz tartozó községek előljáróságai által — innen történendő kijelölés alapján — ideiglenes minőségben fel-fogadandó **több**

köradóvégrehajtóra

van szükség.

A felfogadott köradóvégrehajtók 2 frt 50 kr. napi díjban részesülnek, a végrehajtási eljárásához szükségelt fuvar pedig a községek által természetben és ingyen kiállítatik, esetleg kilométerenként 17² krral felszámítható.

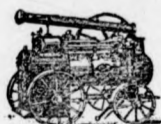
A tényleg érdembe hozott illetményeknek pontos kiszolgáltatásáról gondoskodva van.

Felhivatnak tehát mindazok, kik e minőségben magukat alkalmazzatni kívánják, hogy erkölcsi magaviseletüket — végzett tanulmányaikat, nyelvismeretüket, eddigi foglalkozásukat, valamint végrehajtási eljárásban való jártasságot igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket ezen pénzügyigazgatásnál **legkésőbb folyó évi július hó 25-ig** nyújtsák be.

A felfogadott végrehajtó működése részben f. évi augusztus 15-én, részben szeptember 15-én veszi kezdetét.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Léván, 1894. évi június hó 25-én.

MARSHALL-féle GŐZMOZGONY

COMPOUND FEKVŐ GŐZMOZGONY.

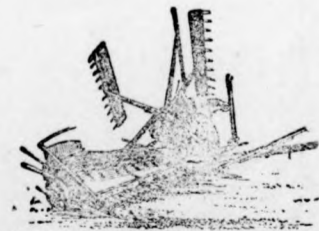
COMPOUND GŐZGÉP.

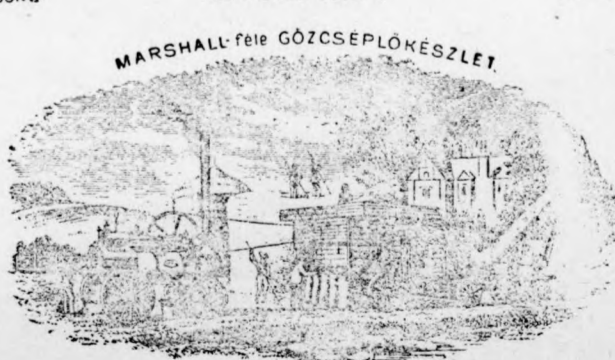
FEKVŐ GŐZGÉP.

UTI MOZGONY.

HARRISON MC GREGOR & CO ARATÓ ÉS FÜKASZÁLÓ GÉPEI.

MARSHALL-féle GŐZCEPLŐKÉSZLET.

SZÁLLITHATÓ MALMOK teljes a malom-berendezések minden rendszer szerint

GRAEPEL HUGÓ

GÉP-ÉS ROSTALEMEZ-GYÁR. MALOMÉPÍTÉSZET

MARSHALL, SONS & CO Limited

VEZÉRÜGYNÖKE.

BUDAPEST. V., KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 46.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Kitűnő gépek
Jutányos árak.
Mégvező feltételek.

Kitűnő gépek
Jutányos árak.
Mégvező feltételek.